

1703 5

MEMORIE VAN ANTWOORD

(Ingezonden 13 Februari 1951)

Algemene beschouwingen

Met voldoening stellen de ondergetekenden vast, dat de behandeling van het onderhavige wetsontwerp, waarbij de goedkeuring van de Staten-Generaal wordt gevraagd voor een belangrijke uitbreiding van de samenwerking met België en Luxemburg, vrijwel alle leden aanleiding heeft gegeven opnieuw hun instemming te betuigen met het streven van de Regering om de economische unie tussen de Benelux-landen tot stand te brengen. Deze leden zijn met hen van oordeel, dat de gelijkmaking van de accijnzen een voorwaarde is voor de verwezenlijking van de zo zeer gewenste unie. Deze nagenoeg algemene erkenning van het grote belang van de unificatie der accijnzen voedt de hoop van de Regering, dat de Kamer bereid zal zijn haar goedkeuring te verlenen aan het thans aan de orde zijnde verdrag, al kunnen de daarin voorziene maatregelen ook niet in alle opzichten de onverdeelde instemming van de leden wegdragen. Laatstbedoelde omstandigheid kan de ondergetekenden overigens niet verwonderen. In de Memorie van Toelichting is dit verdrag dan ook niet aangediend als de meest ideale oplossing, welke voor Nederland denkbaar is. Integendeel, de ondergetekenden hebben niet verheeld, dat aan het tot stand gekomen accord voor Nederland zekere bezwaren zijn verbonden, waarbij in het bijzonder gedacht is aan de overeengekomen hoge gedistilleerdaccijns. Het moet immers uitgesloten worden geacht, dat ten aanzien van de unificatie van de in de drie landen zeer uiteenlopende accijnzen een gemeenschappelijke regeling zou kunnen worden getroffen, welke elk der drie partijen in alle opzichten zou bevredigen. Zo ooit, dan moet hier het geheel van de gesloten overeenkomst in ogenschouw worden genomen. Een unificatie kan onder de gegeven omstandigheden slechts tot stand worden gebracht, indien elk der drie partijen bereid is bepaalde offers te brengen. Het onderwerpelijke verdrag moet dan ook worden gezien als een compromis, dat bij het doorlopen van verschillende stadia, pas na langdurige en moeilijke onderhandelingen kon worden bereikt en waarbij door alle partijen bepaalde concessies zijn gedaan. Een belangrijke concessie van Nederlandse zijde is de aanvaarding van de naar Nederlandse opvattingen hoge gedistilleerdaccijns. Het verlagen van de Belgische gedistilleerdaccijns tot het overeengekomen bedrag is echter van Belgisch standpunt gezien een belangrijke Belgische concessie, evenals de afschaffing van de accijns op mineraalwater en limonade-gazeuse en het aanvaarden van drie progressieschalen voor de bieraccijns in plaats van zes.

Het is uiteraard moeilijk het belang van de van verschillende zijden gedane concessies nauwkeurig tegen elkaar af te wegen, vooral omdat daarbij gauw de neiging bestaat de eigen concessies van groter gewicht te achten dan de concessies van de wederpartij. Naar de overtuiging van de Regeringen der drie landen is echter een compromis bereikt, dat in zijn geheel bezien zowel voor Nederland, België als Luxemburg aanvaardbaar is. De bezwaren, welke voor elk der drie landen aan dit compromis zijn verbonden, wegen naar het oordeel der Regeringen niet op tegen het grote belang, dat de totstandkoming van de unificatie der accijnzen voor de Benelux betekent. Er zij hierbij opgemerkt, dat de Belgische Kamer der Volksvertegenwoordigers het wetsontwerp tot goedkeuring van het verdrag inmiddels heeft aangenomen.

Als een belangrijke reden, waarom vele leden niet zeer met het ontwerp kunnen zijn ingenomen, voeren zij aan, dat van hen wordt gevraagd een incidentele beslissing te nemen, zonder het geheel van de fiscale en economische maatregelen, welke in Benelux-verband moeten worden getroffen, te kunnen overzien. De ondergetekenden kunnen zich zeer wel voorstellen, dat bij deze leden de wens leeft, bij een beslissing als thans moet worden genomen, een helder inzicht te hebben in alle aspecten van de Benelux-samenwerking. Hierbij dient

echter niet uit het oog te worden verloren, dat het complexe karakter van de vraagstukken, waarvoor de Regeringen der drie landen zich zien gesteld, en de wijzigingen, welke telkens weer in de plannen moeten worden aangebracht ten gevolge van zich voortdurend weer voordoende veranderingen in de economische en maatschappelijke omstandigheden, het nu eenmaal onmogelijk maken de weg, welke de Benelux-landen te gaan hebben, tevoren volledig uit te stippelen. De Regering beijvert zich overigens, telkenmale als daartoe aanleiding bestaat, het Parlement zoveel mogelijk op de hoogte te houden van de ontwikkeling van Benelux en van de problemen, welke zich daarbij voordoen. In dit verband moge onder meer worden verwezen naar de witboeken van de gehouden Ministersconferenties. Wat in het bijzonder de alsnog te nemen fiscale maatregelen betreft, verwijzen de ondergetekenden naar de in § 1 van de Memorie van Toelichting gegeven uiteenzetting.

Het door de hier aan het woord zijnde leden opnieuw te berde gebrachte bezwaar inzake de kwestie, dat de Kamer ten aanzien van de Benelux-verdragen niet van haar amendementsrecht gebruik kan maken, zal naar het voorkomt in belangrijke mate zijn gematigd, zodra de plannen inzake het in te stellen interparlementair overleg, waarop hieronder wordt teruggekomen, zullen zijn verwezenlijkt. Het door deze leden tot de Regering gerichte verwijt, dat bij de voorbereiding van het onderhavige verdrag in onvoldoende mate vooroverleg met de Kamer is gepleegd, achten de ondergetekenden niet gerechtvaardigd. De eerste ondergetekende is achtereenvolgens op 28 Januari 1948, op 8 Maart 1949 en op 1 December 1949 in mondelinge overleg getreden met de vaste Commissie voor Belastingen (Verwezen zij naar de Verslagen van deze Commissie over het zittingsjaar 1948—1949, Gedrukte Stukken, zitting 1949—1950—1428, en over het zittingsjaar 1949—1950, Gedrukte Stukken, zitting 1949—1950—1755). Laatstgenoemde bespreking met de Commissie had in het bijzonder betrekking op het onderwerpelijke verdrag en vond plaats op verzoek van de eerste ondergetekende, die er prijs op stelde het standpunt van de Commissie te kennen vóórdat de Regering tot ondertekening van het verdrag zou overgaan. Het gehouden overleg heeft de Commissie geen aanleiding gegeven de Regering in overweging te geven niet tot het sluiten van het verdrag over te gaan.

Naar aanleiding van de door vele leden tot uitdrukking gebrachte wens bij verdere onderhandelingen van te voren de wederzijdse Parlementen in te schakelen, moge worden opgemerkt, dat aan een oplossing in de geest van die, welke is aangegeven in de resolutie van de vierde interparlementaire conferentie der Beneluxlanden, met voortvarendheid wordt gewerkt. In het Protocol, dat is vastgesteld ter gelegenheid van de op 29, 30 en 31 Juli 1950 te Oostende gehouden Benelux-Ministersconferentie, is met betrekking tot het interparlementair overleg bepaald, dat Partijen, om de banden tussen de drie landen hechter en haar samenwerking doeltreffender te maken, overeenkomen voorstellen te doen tot instelling van een Raadgevende Parlementaire Commissie, welke samenstelling en bevoegdheden ter tweede zitting van deze conferentie zullen worden omschreven. De voorzitters van de Raden der Nederlands-Belgisch-Luxemburgse douaneovereenkomst, aan wie was opgedragen deze voorstellen te doen, hebben deze inmiddels aan de drie Regeringen aangeboden. Deze voorstellen worden thans door de Regeringen bestudeerd. De tweede ondergetekende heeft intussen over deze materie mondelinge overleg gepleegd met het seniorenconvent. Zoals de tweede ondergetekende reeds bij de mondelinge behandeling van Hoofdstuk III der Rijksbegroting, dienstjaar 1951, heeft toegezegd (*Handelingen Tweede Kamer*, biz. 1135), zal de Regering, alvorens haar uiteindelijke standpunt ten aanzien van dit vraagstuk te bepalen, gaarne nog in nader overleg met de Tweede Kamer treden.

De ondergetekenden hebben er met voldoening van kennis genomen, dat vele leden er zich mede konden verenigen, dat met het sluiten van het verdrag tot unificatie van accijnzen en van het waarborgrecht niet is gewacht tot de budgetaire moeilijkheden, welke België thans nog verhinderen tot de aanpassing van de omzetbelasting over te gaan, zijn opgeheven. Met de door deze leden naar voren gebrachte mening, dat bij de aanvaarding van het standpunt, dat de verwezenlijking van het veelomvattende Beneluxplan het beste stap voor stap kan plaats vinden, niet uit het oog mag worden verloren, dat elke stap slechts mag worden gezien als een schakel in een ononderbroken keten, stemmen de ondergetekenden ten volle in. In dit verband zullen zij er met kracht naar streven de unificatie van de accijnzen zo spoedig als dit mogelijk is te doen volgen door de maatregelen, welke op het gebied van de omzetbelasting dienen te worden genomen.

Met betrekking tot de stand van zaken op het gebied van de unificatie der omzetbelasting zij het volgende vermeld. Tijdens de op 29, 30 en 31 Juli 1950 te Oostende gehouden Ministersconferentie kon worden geconstateerd, dat reeds verschillende maatregelen ter

geleidelijke aanpassing van de in de drie landen geldende wetgevingen inzake de omzetbelasting werden genomen. De Regeringen hebben in het protocol van deze conferentie vastgelegd, dat zij haar werkzaamheden in deze richting zullen voortzetten en hebben voorts de Administratieve Raad voor de Douaneregelingen opgedragen uiterlijk op 31 Maart 1951 een ontwerp-conventie aan de Regeringen voor te leggen, waarin op grond van de besluiten van de Haagse Conferentie van 10 t/m 13 Maart 1949 de beginselen en de modaliteiten van een gemeenschappelijk stelsel inzake de omzetbelasting nauwkeurig worden omschreven. Na bekrachtiging van deze conventie, zullen de Regeringen, rekening houdende met haar budgetaire mogelijkheden, beoordelen wanneer het gemeenschappelijk stelsel in werking zal kunnen treden.

De Nederlandse Regering heeft, naar de eerste ondergetekende reeds bij de mondelinge behandeling van het inmiddels wet geworden ontwerp van wet tot verhoging en technische wijziging van de omzetbelasting (Gedrukte Stukken 1950—1951 — 1404) heeft te kennen gegeven, het voornemen te bewerkstelligen, dat zo spoedig mogelijk na de ratificatie van de conventie tot unificatie van de omzetbelasting in Nederland een nieuwe omzetbelastingwet zal in werking treden, welke gebaseerd zal zijn op het unificatiestelsel, en dit ook, in geval de budgetaire bezwaren, welke thans in België tegen de invoering van dit stelsel bestaan, dan onverhoopt nog zouden aanwezig zijn. Er bestaat namelijk geen enkel bezwaar tegen om, na de bekrachtiging van vorenbedoelde conventie, de daarin voorziene maatregelen hier te lande zo spoedig mogelijk in te voeren, ook al zou België genoodzaakt zijn de inwerkingstelling van de conventie nog enige tijd uit te stellen.

Met de opmerking, dat bij de unificatie van de belastingen aandacht dient te worden besteed aan de rol, welke de belastingheffing kan spelen bij het tegengaan van al te sterke wisselingen van de conjunctuur, kunnen de ondergetekenden zich in haar algemeenheid verenigen. Niet bestreden wordt, dat de belastingheffing voor het voeren van een conjunctuurpolitiek van niet te onderschatten betekenis kan zijn. Inderdaad zal nu, wanneer de unificatie van de verbruiksbelastingen zal zijn tot stand gekomen, een deel van het belastingstelsel min of meer zijn bevroren en voor het autonoom voeren van bedoelde politiek minder goed bruikbaar zijn. Op bladzijde 3 van de Memorie van Toelichting hebben de ondergetekenden daarop eveneens gewezen. Mede zal bij een verder voortschrijden van het samengaan in Beneluxverband op steeds meer andere terreinen — waarvan enkele door de hier aan het woord zijnde leden worden genoemd — een volkomen vrije bepaling van elks houding zijn uitgesloten. De volkomen vrijheid van handelen, welke vroeger, althans in theorie, bestond, zal steeds meer moeten gaan plaats maken voor een gezamenlijk streven naar de beste oplossing van gerezen moeilijkheden voor het gehele terrein van samenwerking. Zonder een zodanig samengaan heeft in de tegenwoordige omstandigheden, nu de overheid op velerlei gebied in het maatschappelijk leven ingrijpt, een economische unie geen kans van slagen. Voor zover in de Benelux een unificatie van de belastingen tot stand moet komen, zal ter zake een gemeenschappelijke fiscale politiek dienen te worden gevoerd en zal op dat terrein van een autonome politiek geen sprake kunnen zijn.

Bij een en ander dient echter niet uit het oog te worden verloren dat door het onderwerpelijk verdrag, gelet op de opbrengsten van de gelijk te maken accijnzen en haar betrekkelijk geringe betekenis voor het maatschappelijk leven — de rol welke de accijnzen kunnen spelen bij een te voeren flexibele conjunctuurpolitiek is mede daardoor slechts zeer bescheiden —, slechts een klein gedeelte van het belastingstelsel wordt vastgelegd. Na de unificatie van omzetbelasting zal het gedeelte van het belastingstelsel, hetwelk slechts in onderling overleg zal kunnen worden gewijzigd, wel belangrijk worden vergroot, doch dat bij de verdere groei van de Benelux ook ten aanzien van de directe belastingen de mogelijkheid, zelfstandig een politiek te volgen, in de toekomst zal zijn uitgesloten, kunnen de ondergetekenden niet inzien. Immers op dat terrein zal, zoals in de Memorie van Toelichting op bladzijde 3 reeds is vermeld, naar de mening van de ondergetekenden slechts aanpassing noodzakelijk zijn in een zodanige omvang, dat de concurrentievoorwaarden tussen de ondernemers in de drie landen niet al te sterk verschillen. Die beperkte aanpassing zal zich waarschijnlijk pas in een betrekkelijk langdurig tijdsverloop kunnen voltrekken. Een gelijkmaking op dat terrein ondervindt nl. in verband met de historische groei van de belastingen in de verschillende landen, ernstige bezwaren. In een slechts langzame aanpassing op het gebied van de directe belastingen kan te eerder worden berust, nu vele van de verschillen, anders dan zulks met de accijnzen en de omzetbelasting het geval is, aan een intensief economisch verkeer tussen de drie landen niet in de weg staan. Dat houdt tevens in, dat ook na het tot stand komen van de economische unie een voorkomend gebruik van

de directe belastingen voor het voeren van een conjunctuurpolitiek niet uitgesloten moet worden geacht. De ondergetekenden handhaven dan ook hun op bladzijde 3 van de Memorie van Toelichting uitgesproken mening, dat elk land nog een vrij ruime mogelijkheid behoudt tot het voeren van een eigen politiek.

Wat de opmerking betreft, dat het wenselijk ware thans ook aandacht aan de directe belastingen te gaan besteden, merken de ondergetekenden op, dat, zoals uit de Memorie van Toelichting moge blijken, die belastingen reeds lang een punt van bespreking tussen de Regeringen uitmaken. Met de voorbereidingen van de aanpassing op dat terrein, voor zover die noodzakelijk is, houden zich verschillende commissies bezig. Wat de resultaten betreft wijzen de ondergetekenden in de eerste plaats op de verschuiving in de druk van de directe belastingen naar die van de verbruiksbelastingen, welke verschuiving door de inwerkingtreding met ingang van 1 Januari 1951 van verschillende wijzigingen in de diverse belastingwetten is tot stand gebracht. Die verschuiving betekent in haar algemeenheid een toenadering naar het Belgische stelsel. In de tweede plaats is bij de voorbereiding van enkele wijzigingen, welke in de Wet Belastingherziening 1950 zijn opgenomen, rekening gehouden met de Belgische regelingen. In België is daartegenover op 17 October 1950 een ontwerp van wet bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers ingediend, strekkende tot verzwaring van de belastingdruk op het terrein van de directe belastingen aldaar.

Gelet op de hiervoren uiteengezette beperkte betekenis van het thans voorgelegde verdrag en mede gelet op de omstandigheid, dat ook in de toekomst een nog vrij ruime mogelijkheid tot het voeren van een eigen fiscale politiek zal blijven bestaan, achten de ondergetekenden het geen bezwaar thans de stap van de unificatie van de accijnzen te doen, ook al bestaat er nog geen volledige overeenstemming over een gemeenschappelijk te voeren economische, sociale, monetaire en fiscale politiek. Niettemin zeggen de ondergetekenden, aangezien zij moeten toegeven, dat bij een steeds verder samengaan een zoveel mogelijk gelijk gericht beleid van zeer veel betekenis moet worden geacht, gaarne toe, dat zij bij de eerste daartoe geëigende gelegenheid de grondslag voor het economische, sociale en monetaire beleid in Beneluxverband aan de orde zullen stellen.

Dat de goedkeuring van het onderhavige verdrag ernstige moeilijkheden voor de handhaving van de werkgelegenheid met zich mede zal brengen, achten de ondergetekenden voorts niet aannemelijk.

De verschillende leden, die betreurden, dat in het verdrag niet een regeling voor de gelijkmaking van de omzetbelasting kon worden opgenomen, wijzen de ondergetekenden op de lichtzijde daarvan, voor welke zij in de Memorie van Toelichting op blz. 2 aandacht hebben gevraagd. Uiteraard is het voor de totstandkoming van een volkomen economische unie gewenst, dat de omzetbelasting wordt geünificeerd. Zonder de unificatie zal van een vrij goederenverkeer over de gemeenschappelijke grenzen met de uniepartners immers geen sprake kunnen zijn. Zulks houdt echter niet in, dat het niet mogelijk moet worden geacht om in een zekere overgangstijd, nadat de economische unie met België en Luxemburg zal zijn verwezenlijkt, nog heffingen aan de grens te houden. De ondergetekenden achten het mitsdien een nadeel van meer beperkte betekenis, dat thans nog niet tot unificatie van de omzetbelasting kan worden overgegaan. Voor wat de verwachte budgetaire betekenis van de unificatie van de omzetbelasting betreft, heeft de eerste ondergetekende in de Memorie van Antwoord op het inmiddels wet geworden ontwerp van wet tot verhoging en technische wijziging van de omzetbelasting (Gedrukte Stukken, zitting 1949—1950, 1403 t/m 1408, no. 7, blz. 19) reeds enige gegevens verstrekt. Na de verhoging, welke de omzetbelasting met ingang van 1 Januari 1951 heeft ondergaan, kan worden verwacht, dat de opbrengst van de omzetbelasting ingevolge het unificatiestelsel ongeveer gelijk zal zijn aan de opbrengst, welke zal voortvloeien uit de huidige in Nederland bestaande wetgeving. Voor de sociaal-economische betekenis van de unificatie van de omzetbelasting moeten de ondergetekenden voorshands volstaan met te verwijzen naar de gegevens, welke zijn vermeld in het over de te 's-Gravenhage gehouden Ministersconferentie van 10—13 Maart 1949 verschenen rapport, op welke gegevens de eerste ondergetekende in voren genoemde Memorie van Antwoord op blz. 19 de aandacht heeft gevestigd. Zodra de hiervoor reeds aangeduide nadere voorstellen ter zake van de Administratieve Raad voor de Douaneregelingen zijn ontvangen, hoopt de Regering nadere mededelingen te kunnen doen.

Met betrekking tot de verhouding tussen de directe belastingen in België en in ons land moge worden verwezen naar het als bijlage III aan deze memorie toegevoegde vergelijkend overzicht van de door het Rijk geïnde belastingen in Nederland en België voor de jaren 1946 t/m 1949.

Uiteraard is de Regering overtuigd van de noodzakelijkheid, dat de voorwaarden voor de verwerkelijking van de economische unie op

zodanige wijze behoren te worden geschapen, dat daaruit geen grote moeilijkheden voortvloeien voor ons bedrijfsleven in het algemeen of voor belangrijke delen daarvan. Niettemin is de totstandkoming van zodanige unie niet mogelijk zonder dat bepaalde takken van bedrijf in een andere positie hetzij gunstiger, hetzij ongunstiger, zullen komen te verkeren dan voorheen. Uiteraard dient zoveel mogelijk te worden voorkomen, dat bepaalde takken van bedrijf door het tot stand komen van de economische unie in het algemeen of door de unificatie van de accijnzen en de omzetbelasting in het bijzonder in ernstige financiële en sociaal-economische moeilijkheden zouden geraken, vooral als deze takken van bedrijf voor het economische leven van Nederland van grote betekenis zijn. Hoewel het streven van de Regering er op is gericht het ontstaan van nadelige gevolgen zoveel mogelijk te beperken, zal het evenwel onvermijdelijk zijn, dat de totstandkoming van Benelux in elk der drie landen voor sommige takken van bedrijf nadelen met zich mede brengt en alsdan zal men zich moeten afvragen of deze nadelen van zo grote betekenis zijn, dat de totstandkoming van de economische unie of de unificatie van de accijnzen en de omzetbelasting daarop zou moeten afstuiten.

Ten aanzien van de gevolgen van de verhoging van de tabaksaccijnzen menen de ondergetekenden, na de uitvoerige beschouwingen, welke aan dat onderwerp zijn gewijd bij de behandeling van het inmiddels tot wet verheven ontwerp van wet tot wijziging van de omzetbelasting met betrekking tot sigaren en sigaretten (Gedrukte Stukken, zitting 1949—1950, 1713), thans zich van het maken van verdere opmerkingen te mogen onthouden.

Fiscale aspecten

De budgetaire betekenis van het wetsontwerp wordt door de hier aan het woord zijnde leden in zoverre niet juist weergegeven, dat de afschaffing van de zoutaccijnzen (jaaropbrengst ± f 7 000 000) nog niet heeft plaats gehad. Overigens moet worden toegegeven, dat de verlaging van de suikeraccijnzen budgetair van geen betekenis is, omdat de Regering voornemens is deze verlaging gepaard te doen gaan met de afschaffing van het subsidie op de suiker, waarvan het bedrag thans ten laste van de begroting van het Landbouw-Egalisatiefonds komt. De Regering is van oordeel, dat het niet wenselijk is, dat de consumentenprijs voor suiker daalt beneden het huidige bedrag, hetwelk reeds belangrijk lager is dan de consumentenprijs van suiker in België. In dit verband moge overigens worden verwezen naar de Nota van Wijzigingen bij de begroting van inkomsten en uitgaven van het Landbouw-Egalisatiefonds voor het dienstjaar 1950 (Gedrukte Stukken, zitting 1949—1950 — 1400 C, no. 11, blz. 6), alwaar is betoogd, dat het ook om redenen van landbouw-technische en landbouw-economische aard noodzakelijk is de consumentenprijs voor suiker na de verlaging van de suikeraccijnzen te handhaven op het huidige bedrag, hetgeen kan worden bereikt door middel van een heffing ten bate van categorie I der inkomsten van het Landbouw-Egalisatiefonds. De aangehaalde passage van de Memorie van Toelichting (blz. 4) heeft slechts de bedoeling er op te wijzen, dat voortaan de tot het belastingstelsel behorende accijnzen wijzigingen zullen ondergaan, welke een verlaging inhouden voor de voor de grote gezinnen zo belangrijke artikelen zout en suiker en een accijnshoogte voor het voor deze veel minder belangrijke gedistilleerd.

Het verheugt de Regering, dat vele leden met haar van oordeel zijn, dat tengevolge van vorenbedoelde wijziging het gemeenschappelijke stelsel van accijnzen in de Benelux-landen (behoudens de plaats, welke de voorgestelde gedistilleerdaccijnzen daarin inneemt) een betere structuur zal vertonen dan de stelsels, welke thans in de drie landen gelden en dat met name de afschaffing, zowel in Nederland als in België van enige „kleinere” accijnzen — waardoor slechts een beperkt aantal accijnsmiddelen met hoge opbrengsten overblijft —, hun instemming heeft.

De voorgestelde verlaging van de suikeraccijnzen draagt naar het oordeel van de Regering eveneens in belangrijke mate tot deze structuurverbetering bij en verdient om die reden toejuicing. Hieraan doet niet af, dat het om andere dan fiscale redenen op dit ogenblik ongewenst is, dat deze accijnzverlaging tot een daling van de consumentenprijs voor suiker leidt.

Gedistilleerdaccijnzen

De vele bezwaren tegen de voorgestelde verhoging van de gedistilleerdaccijnzen, op welke zeer vele leden de aandacht vestigen, zijn in wezen dezelfde als die, aan welke de ondergetekenden in de Memorie van Toelichting uitvoerige beschouwingen hebben gewijd. De bestaande bezwaren, welke in het Voorlopig Verslag, kort samengevat, in drie groepen zijn omschreven, zijn tevoren ernstig overwogen. De Adviescommissie in zake het Alcoholvraagstuk heeft aan deze bezwaren uitvoerig aandacht geschonken en zich in haar rapport van 28 Januari

1949, uitgebracht aan de vijfde ondergetekende, in meerderheid uitgesproken voor een verhoging van de gedistilleerdaccijnzen. De ondergetekenden hebben er, nu daarop wordt prijs gesteld, generlei bezwaar tegen dat rapport over te leggen. Het is als bijlage I aan deze Memorie van Antwoord toegevoegd. Nadat van dit advies was kennis genomen, is op de Ministersconferentie van Maart 1949 te 's-Gravenhage over-eenstemming bereikt op basis van f 475,—. Na de Ministersconferentie te Luxemburg in October 1949, waar het overeengekomen accijnzenbedrag van f 475,— door aanpassing van de nieuwe koersverhouding van de gulden aan de franc is verhoogd tot f 596,50, heeft de Commissie andermaal een rapport — d.d. 19 December 1950 — uitgebracht, waarin zij zich uitspreekt tegen de verhoging tot f 596,50. Dat rapport is als bijlage II bijgevoegd. De inhoud er van heeft de ondergetekenden geen aanleiding gegeven terug te komen op de met België en Luxemburg ter zake gemaakte afspraken.

Met de uitspraak van de hier aan het woord zijnde leden, dat de bespreking van de bezwaren, welke tegen de verhoging van de gedistilleerdaccijnzen zijn aangevoerd, in de Memorie van Toelichting niet bevredigend kan worden genoemd, kunnen de ondergetekenden niet instemmen. De verschillende bezwaren zijn aldaar duidelijk naar voren gebracht en door de ondergetekenden weerlegd of tot de juiste proporties teruggebracht.

Dat naar de mening van de ondergetekenden generlei bezwaren tegen de voorgestelde verhoging zouden bestaan, is door hen nimmer gesteld. Zij erkennen ook thans nog, dat er inderdaad bepaalde bezwaren aanwezig zijn, doch zij zijn van mening, dat het totale resultaat van het compromis, hetwelk in het onderwerpelijke verdrag is belichaamd, tot tevredenheid kan stemmen. Men kan van mening verschillen over de vraag of de waarde, welke de ondergetekenden in de Memorie van Toelichting aan de verschillende bezwaren tegen de verhoging van de gedistilleerdaccijnzen hebben toegekend, de juiste is, doch dat de bespreking van die bezwaren aldaar niet op bevredigende wijze zou zijn geschied, wijzen zij met nadruk af.

De cijfers van het verbruik in 1950 kunnen, voor zoveel bij het schrijven van de Memorie van Antwoord beschikbaar, blijken uit het statistisch bulletin van het Centraal Bureau voor de Statistiek, jaargang 1950, no. 120. Over de periode 1 December 1949 tot en met 30 November 1950 is per hoofd van de bevolking beschikbaar gekomen 2.92 l ad 50 %. De cijfers vertonen derhalve een dalende tendens. Gelet op de vele factoren, welke in de Memorie van Toelichting op blz. 13 zijn genoemd ter verklaring van de grote over 1948 en 1949 verbruikte hoeveelheden, moet het verbruik in 1950 nog als zeer hoog worden beschouwd. Het blijkt nog altijd het dubbele te bedragen van het verbruik over 1938. Het in de Memorie van Toelichting gevoerde betoog, gegrond op de cijfers van verbruik, blijft derhalve ten volle zijn betekenis behouden.

In de mening van de leden, dat, bij vergelijking van de thans voorgestelde accijnzen met die van 1938, voor dat jaar dient te worden uitgegaan van een accijnzen van f 150,—, zijnde dat het bedrag, waartoe ingevolge een einde 1938 aanhangig gemaakt ontwerp van wet de accijnzen van f 220,— zou worden verlaagd, kunnen de ondergetekenden niet delen. Het ontwerp, waarop wordt gedoeld, is het ontwerp tot Heffing van een nationale inkomsten- en winstbelasting en wijziging van enkele belastingwetten, ingediend d.d. 3 Mei 1939 (Gedrukte Stukken, zitting 1938—1939 — 1403). De strekking van dat ontwerp was om in de bestaande tekorten van 's Rijks schatkist te voorzien door het verzwaren van de belastingdruk. In dat ontwerp was opgenomen een verlaging van de gedistilleerdaccijnzen van f 220,— tot f 150,— met de bedoeling het teruglopen van de jaarlijkse opbrengst in een hogere opbrengst om te zetten door het verbruik van gedistilleerd tegen lagere prijzen te stimuleren. Bovendien werd gehoopt, dat de clandestiene vervaardiging en de frauduleuze invoer uit andere landen sterk zouden worden verminderd door de verlaging van de accijnzen. Dat bij de toendertijd bestaande, op zich zelf, gelet op de voorafgaande perioden, niet zeer hoge accijnzen toch vrij veel clandestiene vervaardiging voorkwam, hing in hoofdzaak samen met de grote werkloosheid, welke in die tijd heerste, en welke met zich medebracht, dat er naar werd gestreefd op allerlei manieren wat te verdienen. De smokkelarij werd mede veroorzaakt door de lagere tarieven in de omliggende landen. Die beide factoren spelen thans geen rol. Bovendien gaat het er thans niet om om een steeds verdergaande daling van de opbrengst van de gedistilleerdaccijnzen tot staan te brengen door het verbruik te stimuleren; het laatste past niet in het beleid van dit Kabinet. Om die redenen achten de ondergetekenden het juist om bij de vergelijking van de hoogte van de accijnzen tussen de jaren 1938 en nu rekening te houden met de in 1938 wettelijk bepaalde hoogte van de accijnzen van f 220,— en niet met een uit bepaalde overwegingen in 1939 ingegeven voorstel om de gedistilleerdaccijnzen tot f 150,— te verlagen, welk voorstel geen doorgang heeft gevonden.

Dat voorts de bewering in de Memorie van Toelichting, dat een verhoging van de accijns van f 220,— op f 596,50 slechts betekent, dat de accijns in „iets sterkere mate” wordt verhoogd dan de kosten van levensonderhoud zijn gestegen, onjuist zou zijn, vermogen de ondergetekenden niet in te zien. Rekening houdende met het thans bekende indexcijfer van het gezinsverbruik van 249 tegenover 100 in 1938 dient veeleer te worden vastgesteld, dat bedoelde uitlating volkomen op haar plaats was.

Aan de leden, die over de in de Memorie van Toelichting tot uitdrukking gebrachte mening, dat de onderhavige verhoging niet zal leiden tot uitbreiding van de smokkelhandel en tot clandestiene productie, mede in verband met de middelen, welke tot bestrijding daarvan thans ten dienste staan, verbaasd zijn, omdat de eerste ondergetekende in 1947 bij het ontwerp van wet tot onder meer verhoging van de accijns op het gedistilleerd (Gedrukte Stukken, zitting 1946—1947—389) met het oog op de genoemde bezwaren een verhoging tot slechts f 320,— heeft verdedigd, zij het volgende opgemerkt.

In de eerste plaats is het, zoals uit de ter zake gewisselde stukken duidelijk blijkt, niet juist, dat uitsluitend ter voorkoming van een belangrijke toeneming van de smokkelhandel in en van de frauduleuze vervaardiging van gedistilleerd een verhoging tot slechts f 320,— werd voorgesteld. De verhouding van de prijs van gedistilleerd en van bier — voor welk laatste product in verband met de toentertijd te verwachten aanmerkelijke vermindering van de bieraccijns een prijsverlaging in het vooruitzicht was — heeft mede bij het bepalen van de hoogte van het bedrag van de gedistilleerdaccijns een belangrijke rol gespeeld. In de Memorie van Antwoord staat daarom vermeld, dat de bewustheid van de ongewenste gevolgen van de vermeerdering van de vervaardiging en het gebruik van illegaal gedistilleerd slechts „mede” een reden is geweest om matiging te betrachten.

In de tweede plaats waren de omstandigheden in begin 1947 nog geheel anders dan thans. Ons land was nog bezig zich uit het ergste dieptepunt omhoog te worstelen. In verband met de toen bestaande gedistilleerd-rantsoenering viel nog weinig te voorspellen met betrekking tot de ontwikkeling van het verbruik, wanneer die rantsoenering zou worden opgeheven. Een voorzichtige politiek eiste in deze een uiterst voorzichtige verhoging. Ook de omstandigheid, dat in de bezettingstijd om verschillende redenen zeer veel gedistilleerd clandestien werd vervaardigd, zodat de mogelijkheid aanwezig was, dat, nu de kunst eenmaal was geleerd, getracht zou worden daarmee, zowel ter ontduiking van de rantsoenering als ter ontduiking van de accijns, door te gaan, maakte een extra matiging gewenst.

In de derde plaats zou een te drastische autonome verhoging van de gedistilleerdaccijns in begin 1947 de onderhandelingspositie in Benelux-verband ernstig hebben kunnen schaden, hetgeen mede tot een slechts zeer matige verhoging aanleiding heeft gegeven.

Op grond van het vorenstaande zal het duidelijk zijn, dat mede geheel andere motieven bij de eerste ondergetekende in 1947 een rol hebben gespeeld. Van een verandering in inzicht met betrekking tot de betekenis van de bezwaren van clandestiene vervaardiging en smokkelhandel in gedistilleerd is derhalve geen sprake. Overigens moet de mededeling, dat in België in 1949 328 geheime distilleerderijen zouden zijn ontdekt, op onjuiste gegevens berusten. In dat jaar zijn er namelijk slechts 28 ontdekt, hetgeen, gelet op de hoogte van de Belgische gedistilleerdaccijns, als van weinig betekenis moet worden geacht.

Zoals de ondergetekenden hiervoor reeds hebben opgemerkt, zijn de bezwaren, welke tegen de voorgestelde verhoging van de gedistilleerdaccijns tot f 596,50 zijn ingebracht, feitelijk reeds alle in de Memorie van Toelichting besproken. Ook de in het tweede rapport van de Adviescommissie in zake het Alcoholvraagstuk ontwikkelde bezwaren vinden daar een beantwoording. De ondergetekenden stellen er echter prijs op thans nog het volgende als hun mening te kennen te geven.

Hoewel zij geenszins blind zijn voor de bezwaren, welke aan de voorgestelde verhoging van de gedistilleerdaccijns tot f 596,50 kunnen zijn verbonden, achten de ondergetekenden die verhoging in de tegenwoordige tijdsomstandigheden aanvaardbaar. Rekening houdende met de aard van de goederen, welke aan de gedistilleerdaccijns zijn onderworpen, zijn zij van mening, dat een stijging van de prijs van gedistilleerde dranken van in 1938 ongeveer f 3,50 per liter tot ongeveer f 8,50 per liter — welke prijs na verhoging van de accijns tot f 596,50 kan worden verwacht — niet te groot moet worden geacht. Die stijging blijft dan immers zelfs nog achter bij de stijging van het indexcijfer van 249, terwijl de gedistilleerde dranken toch stellig tot de minder noodzakelijke goederen dienen te worden gerekend. In de tijd, waarin wij thans leven en waarin ons land een periode van betrekkelijke armoede doormaakt, ziet de Regering met zorg, dat door ons volk nog zulke grote bedragen aan genotsmiddelen

worden uitgegeven. Gelet op het verbruik, dat voor de oorlog plaats vond, is thans het verbruik van gedistilleerd zeer hoog. Een vermindering van het gedistilleerdverbruik zou Mitsdien alleszins verantwoord zijn. Bij de raming van de meer-opbrengst van de gedistilleerdaccijns is met een zodanige ontwikkeling rekening gehouden.

Het ligt voor de hand, dat bij vermindering van het binnenlandse verbruik ook de productie op een lager plan moet worden gebracht. Daarbij dient echter niet uit het oog te worden verloren, dat de accijnsverhoging van geen invloed zal zijn op de omzet van accijnsvrije spiritus, welke in vele industrieën wordt gebruikt, terwijl zij evenmin drukt op de belangrijke export van gedistilleerde dranken en spiritus. Tot dusverre kon alleen door het toepassen van een quotering er voor worden zorg gedragen, dat voldoende gedistilleerd voor industrie en voor export wordt bestemd. Nochtans kan worden aangenomen, dat de omzet van de distilleerderijen en wellicht ook van enige andere bedrijven zal teruglopen, zodat de mogelijkheid bestaat, dat de werkgelegenheid daarin enige vermindering zal ondergaan. Dat daaruit een werkloosheid van betekenis zou voortvloeien, verwachten de ondergetekenden echter niet. Gelet op de gehele toestand in het bedrijfsleven en op de vooruitzichten zal er eerder een verplaatsing van werkkrachten naar andere, thans meer noodzakelijke sectoren van het bedrijfsleven optreden. Zoals in de Memorie van Toelichting reeds is opgemerkt, hebben de ondernemers in de gedistilleerdindustrie en -handel goede jaren gehad. Het is niet nodig zulks bij voortdurend te bestendigen.

Wat het gevaar voor fraude betreft dient men zich niet te veel blind te staren op de toestand van kort voor de oorlog. Zoals reeds enige keren is opgemerkt, hing de toen bestaande uitgebreide gedistilleerd-fraude voor een groot gedeelte samen met de toen sterk dalende conjunctuur en met de grote werkloosheid, terwijl ook de in de omliggende landen bestaande lagere tarieven en lagere prijzen de frauduleuze invoer en — in de grensstreek — het verbruik over de grenzen in de hand werkten. Thans is er geen werkloosheid van enige betekenis, terwijl de tarieven in de omliggende landen ook veel hoger liggen. Niet alleen zal door de unificatie de Belgische grens in deze geen rol meer spelen, doch ook van de zijde van Duitsland, waar een accijns van ruim f 450,— op het gedistilleerd drukt, valt weinig fraude te vrezen. Van een aantal andere landen, met welke Nederland kan worden vergeleken, heeft alleen Frankrijk nog een lagere accijns en wel van f 275,—.

Ogenscheinlijk zal, wanneer het tarief in Nederland op f 596,50 wordt gebracht, frauduleuze vervaardiging in het binnenland — indien zij straffeloos zou kunnen geschieden — een belangrijk voordeel met zich mede kunnen brengen, doch dat voordeel zou in verband met de waardewijziging van het geld nauwelijks groter zijn dan het voordeel, hetwelk voor de oorlog kon worden behaald. Bij een normale toestand, zonder grote werkloosheid, zou frauduleuze vervaardiging toen, naar mag worden aangenomen, ook slechts betrekkelijk gering zijn geweest. Wat de tot bestrijding van de fraude ten dienste staande middelen betreft, zij er, in aansluiting op hetgeen in de Memorie van Toelichting ter zake is vermeld, nog op gewezen, dat het ontwerp van wet tot beteugeling van smokkelhandel in alcoholhoudende stoffen (Gedrukte Stukken, zitting 1936—1937, no. 277) wel is ingetrokken, doch zulks is, zoals de eerste ondergetekende in zijn brief van 28 December 1950, no. 152, afdeling Verbruiksbelastingen en Douanewetgeving, aan de Voorzitter van de Tweede Kamer heeft medegedeeld, geschied met de bedoeling om in samenwerking met de andere Beneluxlanden te komen tot een nieuwe regeling van deze materie.

Hoewel de Regering derhalve een verhoging van de gedistilleerdaccijns tot f 596,50 wel aanvaardbaar acht en zij zich na lange onderhandelingen op de meergenoemde Luxemburgse Ministersconferentie met dat bedrag heeft accoord verklaard, ware het haar nochtans liever geweest, dat de accijns op f 475,— zou zijn vastgesteld, welk bedrag op de Ministersconferentie te 's-Gravenhage in Maart 1949 was overeengekomen. Mede in verband met het door de hier aan het woord zijnde zeer vele leden met klem naar voren gebrachte verzoek om opnieuw in overleg te treden met België en Luxemburg is daarom onlangs over de hoogte van de gedistilleerdaccijns nogmaals contact opgenomen met België. Daarbij is echter gebleken, dat van een opnieuw openen van het overleg met de Belgische Regering ter zake geen heil is te verwachten. In België bestaat immers reeds een zeer sterke oppositie tegen een verlaging van de gedistilleerdaccijns tot het in het verdrag neergelegde unificatiepeil, zulks mede in verband met de wijzigingen van de bieraccijns en het vervallen van de accijns op mineraalwater en limonade-gazeuse.

Onder die omstandigheden zijn de Regeringen het er na onderling overleg over eens geworden, dat het de voorkeur verdient de in het verdrag vervatte wijzigingen van gedistilleerdaccijns, de bieraccijns en de accijns op mineraalwater en limonade-gazeuse bij aanvaarding door de Volksvertegenwoordigingen niet vóór 1 Januari 1953 in

werking te doen treden. Hoewel de Regeringen dit uitstel betreuren, is daaraan toch het voordeel verbonden, dat het bedrijfsleven — en voor zoveel nodig ook de belastingadministratie — in de gelegenheid zal zijn zich beter op de wijzigingen voor te bereiden. Dit laatste geldt voor Nederland in het bijzonder voor de verhoging van de gedistilleerdaccijns tot f 596,50. De ondergetekenden achten het echter in de tegenwoordige tijdsomstandigheden niet verantwoord de gedistilleerdaccijns zolang te handhaven op het zeer lage bedrag van f 320,—, welk bedrag sterk achterblijft bij de ingetreden prijsverhogingen.

Bij Nota van Wijzigingen wordt middelen voorgesteld het bedrag van de gedistilleerdaccijns voor het tussenliggende tijdperk te stellen op f 475,—. Verwezen zij naar het nieuw voorgestelde artikel 41. Bij vaststelling van de accijns op een bedrag van f 475,— achten de ondergetekenden de nadelen, welke aan de verhoging verbonden zouden kunnen zijn, in de tegenwoordige tijdsomstandigheden in ieder geval van geringere betekenis dan de daaraan verbonden voordelen.

Ten aanzien van de bieraccijns achten de ondergetekenden onder de huidige omstandigheden geen maatregelen nodig. Het ligt in het voornemen de bieraccijns tot de inwerkingtreding van de onderhavige bepalingen op het bestaande peil te handhaven.

De bedoelde tussentijdse verhoging van de gedistilleerdaccijns en de niet-verlaging van de bieraccijns brengt de schatkist een extra bate van ongeveer f 2 000 000,— per jaar. De verhoging van de gedistilleerdaccijns tot f 475,— levert n.l. een hogere bate van f 20 000 000,— in plaats van van f 24 000 000,—, terwijl niet-verlaging van de bieraccijns een besparing van f 6 000 000,— betekent.

Met betrekking tot de opmerkingen, welke zijn gemaakt over de beweegredenen, welke België er toe hebben geleid de gedistilleerdaccijns te verhogen tot het aldaar thans geldende bedrag, zij in het midden gebracht, dat de verhogingen van de gedistilleerdaccijns in België hebben plaats gevonden om die belasting geleidelijk aan te passen aan het sterk gestegen prijspeil. Ook de bieraccijns is op dezelfde gronden verhoogd. De gedistilleerdaccijns is gebracht op 3,5 maal het voor-oorlogse bedrag, terwijl de bieraccijns tot 3,1 maal het bedrag van voor de oorlog is verhoogd.

Gelet op het indexcijfer en op het karakter van de gedistilleerde dranken als minder noodzakelijke goederen kunnen de verhogingen niet als abnormaal worden aangemerkt.

Het standpunt, dat bij het zoeken naar een compromis het meest dient te worden rekening gehouden met het standpunt van het land, waar de belanghebbende industrie het sterkst is vertegenwoordigd, kan in het algemeen worden onderschreven. Echter dient niet uit het oog te worden verloren, dat de hoogte van de gedistilleerdaccijns niet alleen van belang is voor de gedistilleerdindustrie, maar haar invloed mede doet gelden op het gehele terrein van het maatschappelijk leven. Ook de verhouding van de gedistilleerdaccijns tot belastingen, welke op andere verbruiksartikelen drukken, speelt in deze een belangrijke rol. Met name is in België de hoogte van de gedistilleerdaccijns van grote betekenis voor de brouwnijverheid. Het zou dan ook niet juist zijn te beweren, dat de hoogte van deze accijns voor België van minder belang is dan voor Nederland. Voorts zij er op gewezen, dat het er in casu niet alleen om ging een compromis te vinden voor de hoogte van de gedistilleerdaccijns, doch om overeenstemming te verkrijgen op het gehele gebied van de accijnsen. Het vraagstuk van de hoogte van de gedistilleerdaccijns stond dus niet op zich zelf. Op het verband dat in het onderwerpelijk geval bij de onderhandelingen, welke na de devaluatie van de gulden en de Belgische franc opnieuw moesten plaats hebben, is gelegd tussen de hoogte van de benzinebelasting en de hoogte van de gedistilleerdaccijns, zoals is uiteengezet in de Nota houdende nadere mededelingen in zake de aanhangige belastingontwerpen (Gedrukte Stukken, 1949—1950 — 1251, 1252, 1328, 1403, 1404, 1405, 1406, 1407, 1408, no. 7), willen de ondergetekenden hier nog in het bijzonder wijzen. Er is daarbij sprake geweest van een afweging van alle betrokken belangen en de Regering blijft van mening, dat zij daarbij de best mogelijke keus heeft gedaan.

Zoals uit het vorenstaande kan blijken, delen de ondergetekenden niet in de mening van vele andere leden, dat ernstige repercuussies zowel voor de desbetreffende bedrijfstakken en voor de daarin geboden werkgelegenheid als voor de fraudebestrijding en de volksgezondheid moeten worden gevreesd. Het verheugt de ondergetekenden uiteraard dat deze leden met de Regering van mening zijn, dat bij de keuze tussen de ingrijpende verhoging van de gedistilleerdaccijns en een verdergaande verhoging van de benzinebelasting de eerste als het geringste kwaad moet worden beschouwd. Dat tengevolge van de ingrijpende verhogingen, welke de Belgische accijns heeft ondergaan, het uitgangspunt voor de onderhandelingen zo hoog is komen te liggen, dat voldoende waarborgen voor een juiste beslissing kwamen te ontbreken, menen de ondergetekenden te moeten ontkennen. Met de als gevolg van verschil in drinkgewoonten in

Nederland en België veel grotere betekenis in Nederland van de bij de gedistilleerdheffing betrokken economische gezichtspunten en vraagstukken van fraudebestrijding en volksgezondheid is bij de onderhandelingen steeds rekening gehouden. De bezwaren, welke in deze opzichten aan de verhoging van de gedistilleerdaccijns kunnen zijn verbonden, zijn, zoals toch mede uit de Memorie van Toelichting kan blijken, niet lichtvaardig ter zijde gesteld. Aan een tijdige voorlichting met betrekking tot die bezwaren heeft het de Regering geenszins ontbroken. Dat de gevaren, welke frauduleus gestookt gedistilleerd voor de volksgezondheid oplevert, en de toenemende kans op fraude daarin enigszins en bagatelle zouden zijn behandeld, vermogen de ondergetekenden niet in te zien. Zoals hiervoor reeds is vermeld, zijn de rapporten van de Adviescommissie in zake het Alcoholvraagstuk als bijlagen I en II aan deze Memorie toegevoegd. Overigens zij verwezen naar de reeds hiervoor gegeven nadere uiteenzettingen.

Met de mening van enige leden dat het bezwaar in zake de werkgelegenheid niet moet worden overschat, kunnen de ondergetekenden, zoals uit het vorenstaande reeds is gebleken, zich verenigen. Met betrekking tot de verhouding tussen de binnenlandse en de buitenlandse afzet van gedistilleerd zij het volgende medegedeeld.

In 1948 is geproduceerd 543 019 hl ad 50 % ruwe alcohol, waarvan is geëxporteerd 41 420 hl ad 50 %. De binnenlandse afzet van gedistilleerde dranken heeft in dat jaar bedragen 231 000 hl ad 50 %, waarbij nog komt een invoer van gedistilleerde dranken van 15 250 hl ad 50 %, terwijl aan gedistilleerde dranken is uitgevoerd 38 860 hl ad 50 %. Over 1949 belopen die cijfers onderscheidenlijk 592 346, 57 300, 247 000, 34 100 en 43 140. De uitvoer van ruwe alcohol is vergeleken met voor de oorlog sterk gedaald. In 1938 beliep die uitvoer nog 255 580 hl ad 50 % tegenover in 1949: 57 300 hl ad 50 %. Bij de gedistilleerde dranken valt echter een stijging waar te nemen. In 1938 beliep de uitvoer 29 550 hl ad 50 % en in 1949: 43 140 hl ad 50 %. Naar de mening van de ondergetekenden is de uitvoer van ruwe alcohol niet alleen verminderd, omdat men in het buitenland gedurende de oorlog zelf is gaan produceren, maar meer nog door de grote winstgevendende binnenlandse afzet. Zoals hiervoor reeds is opgemerkt kon tot dusverre slechts door het toepassen van een quotering er voor worden zorggedragen, dat voldoende alcohol voor export wordt bestemd.

Het geheel nog eens overziende, blijven de ondergetekenden bij hun in de Memorie van Toelichting uitgesproken mening, dat de ingebrachte bezwaren tegen de verhoging van de gedistilleerdaccijns in de tegenwoordige omstandigheden niet dienen te worden overschat en dat zij stellig niet van zodanig gewicht zijn, dat de accijns-unificatie daarop zou moeten afstuiten.

Tabaksaccijns

Aangezien inmiddels bij de behandeling van het reeds tot wet verheven ontwerp van wet tot wijziging van de omzetbelasting met betrekking tot sigaren en sigaretten (Gedrukte Stukken, Zitting 1949—1950, 1713) aan de hoogte van de tabaksaccijns uitvoerige beschouwingen zijn gewijd, meent de Regering met een verwijzing daarnaar te kunnen volstaan.

Waarborg van edele metalen

Naar aanleiding van de vraag, hoe de regeling met betrekking tot het gebruik van de benaming zilver in België luidt, kan worden medegedeeld, dat bedoelde regeling is neergelegd in artikel 16, letter d, van het Koninklijk besluit no. 80 van 28 November 1939, gewijzigd bij de Besluitwet van 28 Februari 1947, betreffende de verplichte waarborg van het gehalte van sommige werken uit edelmetaal.

Genoemd artikel 16, letter d, luidt:

„Mogen slechts met de benaming goud, zilver of platina worden aangeduid de legeringen van deze metalen, welke een hoger gehalte hebben dan 500 duizendsten”.

Of op grond van de tekst van deze bepaling de aanduiding „gero-zilver” in België al dan niet toelaatbaar is, is aan twijfel onderhevig. Hieromtrent zou slechts een gerechtelijke uitspraak zekerheid kunnen verschaffen.

De in het voorlopig verslag in overweging gegeven redactie van artikel 39bis kan de Regering niet aanvaarden, aangezien deze er toe zou leiden, dat een behoorlijke uitvoering van de Waarborgwet niet langer zou zijn verzekerd. In dit verband zij opgemerkt, dat de Regering nog steeds op het standpunt staat, dat zij heeft ingenomen bij de behandeling van het ontwerp van wet (Zitting 1948—1949, 1115).

In genoemd ontwerp van wet was aan artikel 39bis een derde lid toegevoegd, luidende:

„Het verbod van het eerste lid is niet van toepassing ten aanzien van het aanduiden van vergulde en verzilverde voorwerpen met de woorden goud of zilver in verbinding met een eigenaam of een

andere benaming, indien daaraan een door of vanwege de Minister van Economische Zaken goed te keuren aanduiding wordt toegevoegd ten blijk, dat de werken verguld of verzilverd zijn".

Naar de mening van de Regering zouden door toevoeging van bedoeld derde lid de belangen, welke de Waarborgwet beschermt, niet in het gedrang komen.

Aangezien bij de behandeling van het ontwerp no. 1115 evenwel een amendement tot het doen vervallen van bedoeld derde lid door de Tweede Kamer is aangenomen, heeft de Regering in het onderhavige ontwerp artikel 39*bis* opgenomen zonder het meergenoemde derde lid. De Regering zou echter, zoals uit het vorenstaande moge blijken, geenszins afwijzend staan tegenover een amendement, strekkende tot het wederopnemen van het destijds voorgestelde derde lid van artikel 39*bis*.

Artikel 22 van het verdrag

De eerste zin van dit artikel heeft deze betekenis, dat de in het verdrag omschreven maatregelen op tijdstippen, welke in onderling overleg zullen worden vastgesteld, in de drie landen moeten zijn ingevoerd, zodat de overeengekomen unificatie op die tijdstippen moet zijn verwezenlijkt.

Bedoelde bepaling verzet er zich niet tegen, dat bepaalde maatregelen in een der drie landen reeds vóór het overeengekomen tijd-

stip in werking treden. Artikel 19 van het verdrag — en de artikelen 27 en 28 van het ontwerp van wet — vinden dan uiteraard ten aanzien van die maatregelen nog geen toepassing.

De Minister van Financiën,
P. LIEFTINCK.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
STIKKER.

De Minister van Economische Zaken,
VAN DEN BRINK.

*De Minister van Landbouw, Visserij
en Voedselvoorziening,*
MANSHOLT.

De Minister van Sociale Zaken,
A. M. JOEKES.

De Minister van Justitie,
STRUYCKEN.